

Cardiac Arrest and Adrenaline

ਕਾਰਡਿਐਕ ਅਰੈਸਟ ਐਂਡ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ

ਧੂ ਕੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 60,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਡਿਐਕ ਅਰੈਸਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਾਰਨ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇਰ ਲਈ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਅਚਾਨਕ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1 ਤੋਂ 4 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ (25% ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ) ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਇੰਟੈਨਸਿਵ ਕੇਅਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਕਰਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਰਡਿਐਕ ਅਰੈਸਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੋਰਮੋਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾੜ ਵਿੱਚ ਟੀਕੇ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਰਡਿਐਕ ਅਰੈਸਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਵੀ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਜਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ (ਸੀਰੀਅਸ ਬਰੇਨ ਡੈਮੇਜ) ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਡਿਐਕ ਅਰੈਸਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੇ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਰੀਸਰਚ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਪੜ੍ਹਾਈ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 450,000 ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਰੋਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਮੂਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜੀਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਰੇਨ ਡੈਮੇਜ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਡੇਟਾ ਇੰਨਾ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਕਲੀਨਿਕਲ ਅਤੇ ਐਕਡੈਮਿਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਇਲਾਜ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, The International Liaison Committee for Resuscitation (ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਏਜ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਫਾਰ ਰਿਸੈਸੀਟੇਸ਼ਨ) ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੀਸਰਚ ਸਟੱਡੀ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

About the Trial

ਪਰੀਖਣ ਦੇ ਬਾਰੇ

ਕਾਰਡਿਐਕ ਅਰੈਸਟ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਅਚਾਨਕ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹੈ। (cardiopulmonary resuscitation-CPR) ਸੀ ਪੀ ਆਰ ਯਾਨੀ ਕਿ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਛਾੜੀ ਦਬਾ ਕੇ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਭਰ ਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਚਾਲੂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਜਿੰਦਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀ ਪੀ ਆਰ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੀ ਪੀ ਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਤਕਨੀਕੀ ਇਲਾਜ ਜਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸ਼ੌਕ (ਡੀਫਿਬਰੀਲੇਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਇਲਾਜ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਵਾਈ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਹੈ, ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਡਿਐਕ ਅਰੈਸਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਇਲਾਜ ਹੈ - ਕੁਝ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ, ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਮੈਡਿਕਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਅਸਰਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਉਦੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰੀਸਰਚ ਸਟੱਡੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੀਸਰਚ ਸਟੱਡੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਉਸ ਡਰੱਗ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਡਰੈਨੇਲਿਨ) ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਗਰੁੱਪ ਨਕਲੀ (ਡੱਮੀ) ਡਰੱਗ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਪਲੇਸਿਬੋ ਹੈ)। ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਦਵਾਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਤੀਬ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਟੱਡੀ ਨੂੰ “ਡਬਲ ਬਲਾਇੰਡ ਟਰਾਇਲ” ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੈਰਾਮੈਡਿਕ/ਨਰਸ/ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਹੈ।

<http://www.nhs.uk/Conditions/Clinical-trials/Pages/fairtests.aspx>

ਪੈਰਾਮੈਡਿਕ 2 (The PARAMEDIC2) ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ ਆਫ ਵਾਰਿਕ ਐਂਡ ਸੱਚੀ ਐਂਡ ਦੀ ਵੈਲਥ, ਵੈਸਟ ਮਿਡਲੈਂਡ, ਨੋਰਥ ਈਸਟ, ਸਾਊਥ ਸੈਂਟਰਲ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ **Resuscitation Council UK**, **College of Paramedics**, **British Heart Foundation** ਰੀਸੈਸੀਟੇਸ਼ਨ ਕੌਂਸਲ ਧੂ ਕੇ, ਕਾਲੇਜ ਆਫ ਪੈਰਾਮੈਡਿਕਸ, ਬਰਿਟਿਸ਼ ਹਾਰਟ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਏਜ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਆਨ ਰਿਸੈਸੀਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਹੈਲਥ ਰੀਸਰਚ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਟਰਾਇਲ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਸੈਂਟਰਲ ਆਕਸਫੋਰਡ ਰੀਸਰਚ ਐਥਿਕਸ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।